

dráhy; tato mne beze všeho vyzvala, abych si vzal své věci a ji opustil. Vyhověl jsem tedy jejímu přání, vzal jsem si své věci a šel jsem pryč a nevím od té doby, co se s ní a s mým dítětem L. děje; druhé dítě, o němž se zmínka činí v přečteném mi přípise, není moje.

Vinu nese jediné manželka, která podobné věci již delší dobu mi prováděla. Nyní vzhledem k svému zaměstnání, a že nemám samostatného bytu, není mi naprosto možno, dítě své L. k sobě vzít; kde se moje manželka zdržuje, nevím.

X. v. r.

M. N. v. r.

S. K.

Za správnost vyhotovení říditel
kanceláře soudní.

Nečitelný podpis.«

Zajímavé jest, že soudce (nikoli dožádaný, nýbrž osobně i věcně příslušný) dal si vykládati o tom, že otec o svém dítěti neví, ač měl sám poučiti otce, kde dítě má — bylo to přece docela podrobně sděleno soudu. Soudce dle všeho přijal za naprostou pravdu to, co přednesl manžel o vině manželčině, ač přece ve sporu o rozvod bylo by třeba dokázati vše, co se tvrdí. Podobně asi přijal za pravdu tvrzení, že druhé dítě ženino není jeho — ač se asi zrodilo za trvání manželství a dle všeho manžel neodporoval do tří měsíců po té, kdy o zrození dítěte se dověděl, proti jeho manželskému původu a neprovedl důkazu o nemožnosti zplození manželského (§ 156 obč. zák. a násl.) Také o tom asi soudce nepoučil otce, že povinnosti k ženě (alimentace) trvají, dokud manželství trvá, ale k dítěti že povinnosti nekončí ani rozvratem manželství.

Oznámení učiněné u soudu nikterak nehájilo práv manželčiných, nýbrž snažilo se zachrániti děti. Co měl soudce učiniti?

1. Uvažovati o tom, zda dle §§ 176 a násl. obč. zák. neměla by býti otcovská moc omezena nebo odňata otci, který se o své dítě vůbec nestará. V případě, že tu jest takové zanedbání, měl býti dětem ihned ustanoven poručník, protože se dle všeho ani matka za poručnicki nehodí.

2. Usilovati o to, aby se manželé dohodli o dalším osudu dětí, při čemž dle § 170 nesmí státi se újma právům dětí. Dle všeho bylo by třeba umístiti děti buď v pořádné rodině nebo v ústavu, určeném pro vychování opuštěných a zanedbaných dětí.

3. Určiti, jakou pravidelnou částkou bude otec povinen přispívati na výživu a vychování dětí, při čemž by bylo třeba přihlídnouti k jeho majetkovým a výdělkovým poměrům.

4. Soud pobytu manželčina měl býti požádán o neprodlené předvolání manželky a vyšetření všech okolností, potřebných k úplnému objasnění případu (neboť matka žije v Praze, otec ve vzdáleném městě venkovském).

Naproti tomu, co udělal soud? Pozval otce, sepsal podivný protokol, kde mohl otec namluviti, co mu bylo líbo; otec dokonce se přiznal, že má sice ženu a dítě, ale nestará se vůbec o to, kde jsou a co se s nimi děje; — ale soudce mu ani nenaznačil, jaké povinnosti má jakožto manžel a otec, nevyzval jej k přispívání na děti — nýbrž propustil jej v milosti — a tomu, kdo chtěl ochranu dětí, poslal opis svého »zápisu«, kterým bylo číslíčko vyřízeno a děti nechány v nebezpečí zkázy.

A tomu se říká »péče o dítě«. Co jsou platny nejideálnější zákony, jestliže se takhle uvádějí ve skutek? Co zmůže soukromá péče o děti, když soud nekoná svých povinností? Divíte se, když lidé lámou hůl nad právem a hlavně nad právníky, vidí-li jak mrtvě, byrokraticky, bez citu a pochopení »sekají« někteří jednotlivci úřední kousky, nestarajíce se o to, že takovým vyřízením vydávají živoucí bytosti lidské v nebezpečí tělesného a mravního zahynutí? Divíte se, že lidé toho druhu šíří nedůvěru v právo a nízký úsudek i o výborných a nejlepších lidech svého stavu?

Dle všeho bude nutno nastoupiti cestu instanční. Kdož ví, kolik neděl uplyne. A po tu celou dobu bude matka po ulicích »shánět živobyti« — a děti budou doma samy, v šeru bídného bytu, o hladu, ve špíně, marně čekajíce vykoupení — leda že někdo pomůže. Ale kdo pomůže, to nebude státní orgán, povoláný k tomu svým úřadem, bude to soukromá, dobrovolná péče o mládež. Bude to dobročinnost, kterou někteří nazývají potupnými jmény a křičí po jejím rychlém zstátnění. Napřed udělejte státní lidským a pak teprve můžete lidské učiniti státním!

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

K zachování lhůt v § 933. obč. zák. určených nestačí podání žaloby na poštu, nýbrž tato musí ještě před uplynutím jich dojíti do podatelny procesního soudu nebo býti u něho sepsána protokolárně.

Žalobce koupil dne 28. července 1919 koně. Seznav ještě téhož dne, že stížen jest vadami, jež nelze odstraniti a které zabraňují řádnému používání jeho, podal dne 8. září 1919 na poštu žalobu, již domáhal se zrušení kupní smlouvy a vrácení kupní ceny. Žaloba došla k soudu procesnímu následujícího dne a byla jím zamítnuta.

Odvolání ani dovolání vyhověno nebylo.

V důvodech nejvyššího soudu se uvádí:

Žalobce uplatňuje dovolací důvod §u 503. č. 4. c. ř. s., ale neprávem.

Podle § 933. obč. z. věc musí býti přivedena na soud ve lhůtách tam uvedených — v tomto případě ve lhůtě šestinedělní — ježto by jinak žalobní právo uhaslo. V oně lhůtě musí tedy žalobní spis dojíti do podatelny procesního soudu prvé stolice nebo musí žaloba u tohoto soudu býti sepsána protokolárně.

Podáním žalobního spisu na poštu není věc přivedena na soud. To vysvitá již z úvahy, že není vyloučena možnost ztráty žalobního spisu při poštovní dopravě, ve kterémžto případě nemůže vůbec dojíti k soudnímu řízení o žalobě. Vysvitá to dále také z 1. odst. § 232. c. ř. s., dle něhož právní zahájení rozepře stane se doručením žalobního spisu žalovanému, k zahájení lhůty pak, jakož i ku přeručení běhu lhůty stačí podání žaloby u soudu, není-li nic jiného předepsáno jako ku př. v čl. 80 směn. řádu.

Ustanovení §u 89. org. zák., že do lhůt tam uvedených nepočítávají se dny poštovní dopravy, nelze tu obdobně užití, což vyplývá z této úvahy:

Lhůty, o nichž jednáno jest v §§ 123. až 129. c. ř. s., jsou jen časovými určeními pro předsevzetí procesních úkonů ve sporu již zahájeném, tedy jen lhůtami procesními. Vzhledem k tomu i ku vzniku §u 89. org. zák., který původně nacházel se jako 3. odst. §u 135. ve vládní osnově c. ř. s. a teprve dodatečně byl pojat do zákona organizačního, jest míti za to, že též zákonnými lhůtami §u 89. org. z., jež ve sporu jsou vzhrazeny stranám ku prohlášením, ke vznášení návrhů anebo k jiným soudnímu řízení se týkajícím úkonům, jsou jen ty lhůty, jež se vyskytují v řízení již zahájeném.

K těmto lhůtám nenáleží tedy lhůty, ve kterých má býti podána žaloba ze správy podle §u 933. obč. z. Vždyť žaloba není jen prostým úkonem procesním, nýbrž také prostředkem k uplatnění nároku spočívajícího v právu hmotném. Dále jest

poukázati k tomu, že zmeškání lhůt v §u 933. obč. z. uvede-
ných má v zápětí následek hmotný, totiž ztrátu práva uplat-
ňovati nárok ze správy. Lhůty §u 933. obč. z. nejsou tedy
lhůtami procesními, nýbrž lhůtami práva hmotného. Tento ná-
zor jest podstatně podporován ustanovením čl. L II. uv. zák.
k c. ř. s. dle něhož zákonně lhůty ku podání žaloby nejsou
c. ř. s. dotčeny ve svém běhu a trvání. Lhůty §u 933. obč. z.
jsou mimo to lhůtami promlčecími, nýbrž prekluzivními lhů-
tami hmotného práva, jichž doba předem jest určena s účinkem,
že, uplynou-li aniž práva bylo užito, nastává sama sebou ztráta
práva toho, na rozdíl od lhůt promlčecích, při nichž právo jest
předem neomezeno, ale pomíjí, nebylo-li ho užito v době zá-
konem určené. Podobné prekluzivní lhůty hmotného práva obsa-
ženy jsou v §§ 158., 384., 392 a 1467. obč. zák.

Obecný zákoník občanský neobsahuje ustanovení, že do
lhůt v něm nařízených nemají býti vpočítány dny poštovní do-
prav, zejména nebylo ustanovení takové obsaženo v § 902.
o. z. starého znění a není obsaženo ani v § 902. znění nového.

Nelze tedy přisvědčiti mínění dovolatelovu, že dav posled-
ního dne šestinedělní lhůty v § 933. o. z. nařízené žalobu na
poštu, dodržel lhůtu onu. Okolnost, že žalobce nebydlí v místě
soudu procesního prvě stolice, jest vzhledem ku hořejší úvaze
nedůležitá.

Žalobní lhůta při vadách dobytka jest podle nového znění
§u 933. o. z. ovšem mnohem kratší než byla původní zákonná
lhůta žalobní. Z toho však dovolatel nemůže ničeho dovozo-
vati pro své mínění, neboť nové znění zákona jest jasné, ne-
obsahuje nijakého omezení ani žádné výhrady a podle motivu
cís. nař. ze dne 19. března 1916 č. 69 ř. z. obsahujícího nové
znění §u 933. o. z., byla dřívější lhůta zákonná pro žaloby
toho druhu příliš dlouhá, což mělo za následek nejistotu obcho-
dování dobytkem, která zase měla vliv na ceny, pročež ono
cís. nař. snížilo původní zákonnou lhůtu žalobní při vadách
dobytka na 6 neděl vyhovujíc návrhům, v poslanecké sněmovně
opětovně vzneseným a řídíc se ustanovením § 490. o. z. pro ně-
meckou říši.

Z toho plyne, že žalobní právo žalobcovo proti žalovanému
uhaslo. Žalobní žádost byla tedy právem zamítnuta nehledě
k tomu, zda odvolatel, jak tvrdí, prodejem koně byl podve-
den. Trestní řízení v tom směru zahájené nemůže následkem
toho míti žádného významu pro tento spor, pročež dovolatel
neprávem stěžuje si do usnesení soudu odvolacího, jímž ná-
vrhu jeho na přerušení řízení nebylo vyhověno a neprávem
opakuje tento návrh ve spise dovolacím.

Nebylo tedy vyhověno ani tomuto návrhu ani dovolání.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 17. února
1920 č. j. Rv I 47/20-1. Dr. Jar. Říha.

Třeba příkaz soudní vyřizující výpověď
z bytu nevyhovoval předpisům § 562. c. ř. s., není
proti němu předce přípustný rekurs, nýbrž
lze jej zvrátiti jedině námitkami.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 16. března 1920 R I 148/20.)

Okresní správní komise v P. žádala dne 30. ledna 1920 za
svolení k výpovědi manželů X z bytu v okresním domě čp. 156
v P. k termínu květnovému.

Po jednání s oběma stranami, provedeném dne 4. února 1920,
vyneseno ihned usnesení, že se svolení k výpovědi dává z dů-
vodu § 7. č. 4. nařízení ze 17. 12. 1918 č. 83 sb. z. a nař.

Dne 12. února 1920 (tedy poslední den) podala strana vy-
povězená rekurs. Den po tom, tedy 13. února 1920 podala strana
vypovídající výpověď k stěhování v termínu květnovém, od-
volávajíc se na soudní svolení ze dne 4. února 1920 s návrhem,
aby odpůrcům bylo přikázáno, odevzdati najatý předmět... pod
uvarováním se exekuce.

Usnesení okresního soudu v P. ze 13. února 1920 K 4/20
výpověď tu vyřizující zní: Odpůrcům se příkazuje, aby této
výpovědi pod uvarováním se exekuce vyhověli s podmínkou,
že usnesení ze dne 4. února 1920 Nc II 127/20 vejde v moc
práva. Nebude-li usnesení to rekursním soudem potvrzeno,
nýbrž k stížnosti podané do něho odpůrci žádost za svolení
k výpovědi zamítnuta, pozbuje i tato výpověď a hořejší příkaz
platnosti.

Proti této výpovědi podali vypovězení stížnost dne 21.
února 1920 a sice téhož dne, kdy doručeno jim bylo rozhodnutí
rekursního soudu ze 17. února 1920 jejich stížnost do usnesení,
jímž se okresní správní komisi svolení k výpovědi dává, za-
mítající.

Rekursní soud (zem. soud v Praze) stížnost vypověže-
ných proti dané výpovědi vyhověl a usnesení ze dne 13. února
1920 K 4/20 v ten rozum změnil, že se výpověď okresní správní
komise v zastoupení samosprávného okresu P. jako před-
časná zamítá. Důvody: Předpokladem platné výpovědi jest,
aby vzhledem k ustanovení § 3. min. nař. usnesení, jímž svolení
k výpovědi bylo dáno, nabylo moci práva. Dokud tak se ne-
stalo, nemůže soudem výpověď z poměru nájemného býti dána.
Slušelo proto stížnosti vyhověti.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu, usnesení re-
kursního soudu zrušil a rekurs vypovězených manželů X od-
mítl. Odůvodnění:

Okresní správní komise v P. zastupující samosprávný
okres P. odvolávajíc se na svolení okresního soudu v P. ze
dne 4. února 1920 Nc II 127/20 vypověděla podáním ze dne 13.
února 1920 K 4/20 manželům X byt v domě čp. 156 v P. k stě-
hování v termínu květnovém 1920 a navrhla, aby bylo příká-
záno odpůrcům, by odevzdali najatý předmět v určeném čase
o 12. hodině polední pod uvarováním se exekuce.

Okresní soud usnesením ze 13. února 1920 K 4/20 doručil
odpůrcům výpověď s příkazem, aby jí vyhověli pod uvarov-
áním se exekuce s podmínkou, že usnesení ze dne 4. února
1920 Nc II 127/20 nabude moci práva, kdežto nebude-li usnesení
to potvrzeno, nýbrž žádost o svolení k výpovědi zamítnuta,
pozbuje i výpověď i soudní příkaz platnosti.

Hledíc k tomu, co uvedeno, nemůže býti pochybností, že
usnesení okresního soudu ze dne 13. února 1920 K 4/20 jest
příkazem soudním na odevzdání najatého předmětu, který byl
vydán na základě výpovědi. Proti takovým příkazům však dle
druhého odstavce § 575 c. ř. s. není dopuštěn opravný prostře-
dek mimo námitky, které proti nim lze podati. Tomu nebylo
v přítomném případě na závalu ustanovení druhého odstavce
§ 4. min. nař. z 9. února 1919 č. 62 sb. z. a nař., podle něhož
nepřísluší nájemníku právo námitek, byl-li soudem dán souhlas
k výpovědi. Ustanovení tomu nelze rozuměti tak, že by
nájemník nemohl vůbec podati námitek proti výpovědi.
Právo jeho je omezeno jen potud, že jsou vyloučeny
jen námitky, týkající se otázky, která byla již probrána a
právoplatně rozřešena v nesporném řízení dle § 3. dotčeného
nařízení — totiž otázky, zda jest tu důvod k výpovědi ve
smyslu § 7. nař. ze 17. prosince 1918 č. 83 sb. z. a n. Rovněž
nelze přikládati rozhodujícího významu té okolnosti, že okresní
soud v P. v usnesení ze dne 13. února 1920 K 4/20 výslovně ne-
vytkl, že a v které lhůtě mají proti výpovědi po případě po-
dány býti námitky (§ 562 c. ř. s.), neboť ustanovení zákonná
o tom, jaký opravný prostředek přísluší proti soudnímu opatření
a ve které lhůtě dlužno jej vznést, jsou povahy naprosto ví-
zící a platnost jich závisí na tom, byly-li strany výslovně na
ně upozorněny.

Pokládali-li tedy manželé X za to, že výpověď je před-
časná, poněvadž soudní svolení k ní nenabylo ještě moci práva,
měli to uplatniti námitkami, rekurs proti soudnímu příkazu
o výpovědi vydanému byl však naprosto vyloučen. Soud re-
kursní pochybil, že nepřipustný rekurs neodmítl, nýbrž věcně
jej vyřídil.

I nadzástavní věřitel, jehož pohledávka jest
zajištěna na knihovní pohledávce, může dle
§ 154. ex ř. žádati za opětnou dražbu.

Pořad práva k vymáhání pohledávky nadzá-
stavního věřitele proti vydražiteli jest ne-
přípustný.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 23. března 1920 R I 93/20.)

Na usedlosti č. 57 v K. zajištěna byla pohledávka Jana
Hammerschmieda v obnosu 387 K 71 h a na této knihovní po-
hledávce vtělena byla vykonatelná pohledávka Xova v obnosu
482 K.

Při dražbě ukoupil usedlost tu B. Dle dražebních podmínek
bylo nejvyšší podání složiti k soudu hotově ve dvou lhůtách.

Rozpočetním usnesením okr. soudu ve Falknově přikázána
byla z nejvyššího podání přímo Janu Hammerschmiedovi pohle-
dávka 387 K 71 h k hotovému placení, poněvadž se A k roz-
vrhovému roku nedostavil.

A žádal na vydražiteli Bovi, aby zaplatil jemu na místě
Hammerschmiedovi, a když tento placení odepřel, poněvadž
Hammerschmied nesouhlasil, žaloval Ba na zaplacení.

První soud Ba odsoudil odůvodňuje takto: Třeba se A (ža-
lobce) k rozvrhovému roku nedostavil, měl předce na jeho nad-